

Tampereen sijoitustoiminnan vuosiraportti 2018

Konsernipankki | Konsernihallinto

TAMPEREEN KAUPUNKI

Tampereen sijoitukset

Sijoitukset *

24,8 Me

Sijoitusten tuotto*

-7,6 %

Käteisvarat

143,8 Me

*) Luvussa ei ole mukana käteisvaroja.

Sijoitusmarkkinat 2018

Yleistilanne: Vuosi 2018 oli hyvä vuosi maailman talouskasvulle, yritysten tuloksille ja työntekijöille, mutta se ei ollut hyvä vuosi sijoittajille.

Sijoitustuottojen alamäki iski myös Tampereen kaupungin sijoituksiin.

Vuosi alkoi sijoittajan kannalta lupaavasti, mutta talouskasvun hiipuminen Kiinassa ja kauppasota käänsivät kehityksen suunnan vuoden aikana.

Kiinan kasvun hidastuminen tarttui ensin kehittyviin markkinoihin ja sitten Eurooppaan. Kasvu Kiinassa hidastui maan sisäisen rakennemuutoksen takia: vanhaan tehdastuotantoon perustuvaa taloutta käännettiin kuluttajavetoiseksi yhteiskunnaksi.

Yhdysvalloissa taloustilanne on edelleen vahva ennen kaikkea kotitalouksien ja kuluttajien hyvän työllisyys- ja palkkakehityksen ansiosta.

Rahapolitiikan asteittainen kiristäminen ei tullut yllätyksenä vuoden aikana, mutta se toi haasteita sijoittajille. Korot nousivat lähinnä Yhdysvalloissa, jossa keskuspankki Fed on nostanut korkoja kaikkiaan yhdeksän kertaa.

Samalla Fed on pienentänyt tasettaan.

Euroopassa EKP päätti lopettaa rahapoliittisen elvytyksen eli arvopaperiostonsa vuodenvaihteessa. Korkojen nosto vahvisti dollaria. Se paransi dollareissa noteerattujen sijoitusten tuottoa.

Sijoitusten tuottoja Suomessa ja maailmalla, %

Omaisuuslaji	2018	2017	2016	2015	2014
Osakkeet, Suomi	-3,9	11,5	13,3	15,9	10,6
Osakkeet, Eurooppa	-10,8	10,6	2,9	8,9	7,2
Osakkeet, USA	-1,8	6,9	13,1	13,0	28,4
Korot, Euro valtionlainat	1,0	0,4	3,1	1,6	13,5
Korot, Euro High Yield	-3,6	4,8	9,1	0,5	4,0
Korot, käteinen	-0,4	-0,4	-0,3	0,0	0,1

Lähde: Suomen Sijoitustutkimus

Osakkeet

Yhdysvallat: Yhdysvaltain osakemarkkinat pysyivät pitkään immuunina kauppasodalle, mutta loppuvuotta kohti tilanne muuttui. Isot vientiyritykset raportoivat komponenttipulasta ja investointien siirtämisestä. Joulukuussa Yhdysvaltain osakemarkkinoilla nähtiin poikkeuksellisia suuria kurssiliikkeitä ylös ja alas. Suunta tulevasta

hermostutti sijoittajia. Epävarmuutta lisäsi presidentti Donald Trumpin esittämä kritiikki Yhdysvaltain keskuspankin Fedin korkopolitiikasta. Yhdysvaltain osakemarkkinoilla on keskeinen vaikutus koko maailman osakekurssien kehityksen suuntaan, koska huomattava osa kaupoista tehdään Yhdysvalloissa. Euroissa tarkasteltuina osakkeiden tuotto painui nolleen, mutta dollareissa takapakkia tuli yli kymmenen prosenttia.

Eurooppa: Euroopassa lähestyvä brexit eli Britannian mahdollinen ero Euroopan unionista lisäsi osakemarkkinoiden epävarmuutta. Myös Euroopan kolmanneksi suurimman talouden Italian uuden hallituksen budjetti jätti jälkensä Euroopan osakekursseihin. Euroopassa osakkeiden tuotto laski yli kymmenen prosenttia.

Vuoden ensimmäisellä puoliskolla Helsinki oli yksi maailman parhaiten kehittyneistä pörsseistä, mutta kesän jälkeen nähdyn alamäen takia osakkeiden tuotto Helsingissä laski 3,4 prosenttia.

Maailma: Osakemarkkinoiden tuotto oli koko maailman mittakaavassa lähes neljä prosenttia miinuksella euroissa tarkasteltuna. Kiinassa osakekurssit laskivat noin 15 prosenttia, kun taas Venäjän ja Brasilian tuotot nousivat melkein viis prosenttia.

Tavoitteena tuotto

- Tampereen kaupunki tekee suoria osakesijoituksia vain Helsingin pörssissä noteerattuihin osakkeisiin.

- Kansainväliset sijoitukset tehdään välillisesti rahastojen kautta.

Korkosijoitukset

Sijoitusvuotta voi pitää siinä mielessä yllätyksellisenä, että vain turvasatamasijoituksena pidetyt valtion lainat ylsivät positiiviseen tuottoon. Niistä irtosi prosentin tuotto, kun korot kääntyivät laskuun vuoden loppupuolella.

Muuten korkosijoitusten tuotot jäivät odotetusti mataliksi tai jopa negatiiviksi. Yrityslainojen tuotto oli negatiivinen riskilisien levenemisen takia. Myös kehittyvien talouksien lainojen tuotto oli pakkasella.

Tampereen kaupungin sijoitusperiaatteet

Tavoite: Sijoitustoiminnan on oltava taloudellisesti tuottavaa. Sijoituksilla kaupungin kassavaroille pyritään saamaan pankkitilin korkoa tai rahamarkkinoiden maksamaa yliyön korkoa parempi tuotto. Pitkän aikavälin tuottotavoite on saada valtion viiden vuoden velkakirjatuoton päälle yhden prosenttiyksikön lisätuotto.

Vastuullisuus: Kaupunki pyrkii olemaan vastuullinen sijoittaja. Taloudellisten tekijöiden lisäksi sijoituskohteiden valinnassa otetaan huomioon sijoitusten eettisyys sekä ympäristöön ja yhteiskunnallisiin arvoihin liittyvät ratkaisut.

Instrumentit: Sijoituksia valitaan pääsääntöisesti kohteita, jotka on mahdollista myydä nopealla aikataululla. Suositeltavat kohteet ovat julkisessa kaupankäynnissä ja myyjä takaa niille jälkimarkkinan.

Kolme huomiota

- Kaikkien sijoitusten määrä kasvoi 28,7 miljoonaa euroa vuoden 2018 aikana.
- Osakesijoitukset koostuivat kuudesta osakerahastosta.
- Käteisen osuus korostui viime vuoden sijoituksissa.

Sijoitusomaisuus 2018

Omaisuuksen määrä: Tampereen kaupungin sijoitettava varallisuus koostuu kaupungin omista tilivaroista, konsernitilin kautta käytettävissä olevista tytäryhteisöjen varoista sekä erilaisista rahastoiduista varoista, kuten elinkeino- ja lahjoitusrahastojen varoista. Joulukuun lopussa kaupungin sijoitusomaisuus oli markkina-arvoin 168,6 miljoonaa euroa. Se oli 28,7 miljoonaa euroa enemmän vuoden alussa.

Summasta kaupungin tilivaroja oli 143,8 miljoonaa euroa ja pidempiaikaisia sijoituksia 24,8 miljoonaa euroa. Varsinaisten sijoitusten määrä väheni vuoden aikana viisi miljoonaa euroa.

Varojen sijoittamista eri omaisuuslajeihin ohjaavat valtuuston päättämät sijoitusperiaatteet ja markkinoiden kehitys. Kaupungin sijoitusomaisuus on sijoitettu institutionaaliselle sijoittajalle sopivalla melko maltillisella riskipolitiikalla.

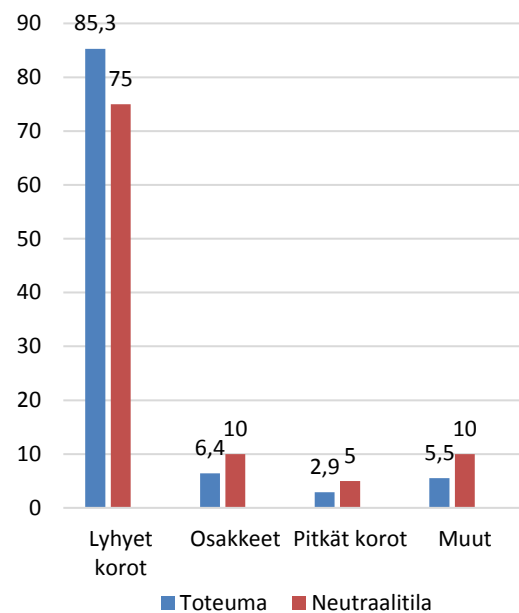
Sijoitukset euroina

Laji	2018	2017
Lyhyet korot	149,5	110,0
Osakkeet	10,7	11,5
Pitkät korot	4,8	7,3
Muut	9,3	11,0
Yhteensä	168,6	139,8

Sijoitusten tilanne
markkina-arvoina 31.12.18.

Lähde: Suomen Sijoitustutkimus

Eri sijoituslajien osuus, %

Rahamarkkinasijoitukset: Rahamarkkinasijoitukset eli lähinnä lyhyet korkosijoitukset ovat alle vuoden mittaisia sijoituksia, joissa tavoitteena on mahdollisimman korkea likvidiys eli sijoitusten osto tai myynti alhaisin kustannuksia mahdollisimman lyhyellä viiveellä.

Vuoden 2018 aikana ei tehty määräaikaista talletuksia lainkaan, koska tilivaroja oli keskimäärin vähän, eikä talletuksille olisi saatu korkoa.

Korkosijoitukset: Omaisuusluokkaan kuuluvat kaikki yli vuoden (12 kk) mittaiset korkotuotteet. Merkittävin osa korkosijoituksista oli vuodenvaihteessa välillisesti sijoitettuna. Kaupungilla oli vain yksi suora

joukkolaina. Se oli Kuntarahoitus Oyj:n lainaan tehty merkintä, jonka markkina-arvo oli 2,2 miljoonaa euroa.

Muut korkosijoitukset olivat yrityslainoja. Valtionlainoihin kaupunki ei ole sijoittanut.

Yrityslainoissa painopiste oli high yield -lainoissa. Ne ovat yritysten liikkeeseen laskemia joukkolainoja, joiden kuponkikorko on lähtökohtaisesti korkea, koska yhtiöiden luottokelpoisuus on heikko. Kaupungin sijoitussalkussa oli yrityslainoja (eQ High Yield, Evli High Yield ja Front Rubicon VI) 2,6 miljoonan euron arvosta.

Osakesijoitukset: Kaupungin osakesijoitukset koostuvat eri markkinoille sijoittavista kuudesta erilaisesta rahastosta. Niistä osa on aktiivisia ja osa passiivisia indeksirahastoja.

Kaupungin käyttämät rahastot ovat allekirjoittaneet YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet.

Osakesijoitukset jakautuvat sekä maantieteellisesti että toimialoittain, mutta suurimmat sijoitukset ovat Suomen ja Yhdysvaltain osakemarkkinoilla. Suurimmat yksittäiset osakesijoitukset ovat Seligson & co HEX25 Indeksiosuusrahasto ja eQ USA Indeksi 1 K -rahasto. Näiden lisäksi osakesijoituksia on muihin sijoituksiin ryhmiteltyssä yhdistelmärahasto-osuuksissa.

Muut sijoitukset: Tähän ryhmään kuuluu Elinkeinorahaston noin 8,9 miljoonan euron sijoitukset kolmeen eri yhdistelmärahastoon. Ne ovat Danske Invest Kompassi 75K, Taaleri Allokaatio 50A ja Front Strategia A3. Muihin sijoituksiin kuuluu myös 0,6 miljoonan euron kestävän kehityksen kriteerein valittu yritysten osakkeisiin sijoittava sijoitustodistus (Front Tseen Eurooppa II Sijoitustodistus) sekä 0,3 miljoonan euron osuus Amber Trust II S.C.A -pääomarahastosta.

Alavireistä

- Vain lyhyet korkosijoitukset ylsivät viime vuonna plussalle.

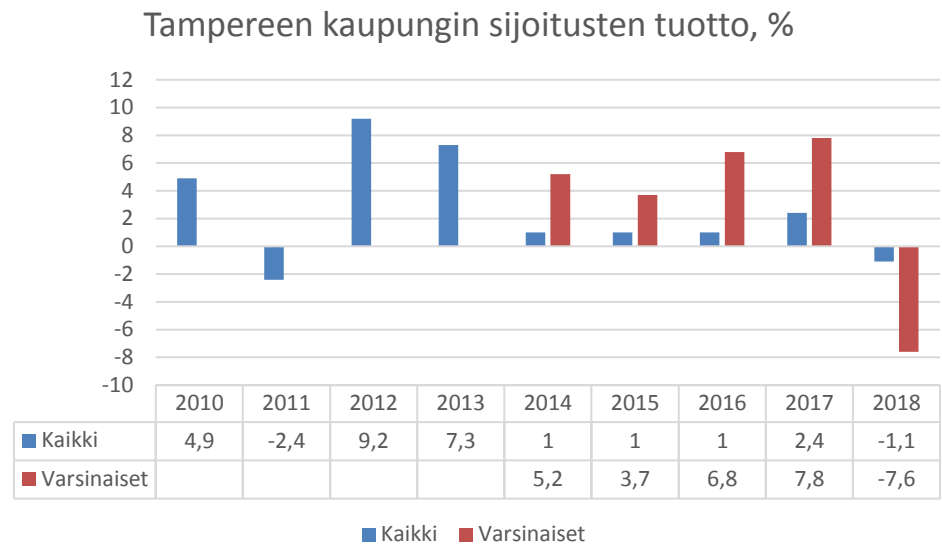
- Kaikkien muiden omaisuuslajien tuotto oli negatiivinen.

Sijoitustoiminnan tuotto

Vuonna 2018 Tampereen kaupungin sijoitustoiminta tuotti -1,1 prosenttia. Lukuun on laskettu mukaan tilivarat, joita ei vuoden aikana oikeasti sijoitettu mihinkään. Kun tilivarat otetaan pois ja tarkastellaan varsinaisten sijoitusten (24,8 Me) tuottoa, niin tuotto oli - 7,6 prosenttia.

Valtuuston hyväksymissä sijoitustoiminnan periaatteissa sijoitusten tuottotavoitteeksi on asetettu Suomen valtion viiden vuoden velkakirjatuoton päälle yhden prosenttiyksikön lisätuotto. Viime vuonna tämä tavoite ei toteutunut. Suomen valtion viiden vuoden velkapaperi tuotti 0,67 prosenttia. Tulos jäi tavoitteesta, koska kotimaan osakkeisiin sijoittaneen osakerahaston heikon kehityksen takia. Myös Kuntarahoituksen lainaan tehty sijoitus tuotti vertailuindeksiä heikommin.

Parhaiten kaupungin sijoituksista tuottivat lyhyet korkosijoitukset. Vain ne pääsivät plussalle, kun taas muut sijoitukset olivat pakkasella. Pitkien korkosijoitusten tuotto oli -3,7 prosenttia ja osakesijoitusten -8,9 prosenttia.

Kaikissa sijoituksissa ovat mukana käteisvarat, varsinaisissa vain pitkäaikaiset sijoitukset.